

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 156.

V Ljubljani, v torek 11. julija 1899.

Letnik XXVII.

V brezverskem tiru.

V moderni šoli, kateri je namen »nравno-verska vzgoja« mladine, so ob cvetu liberalizma odpravili v Avstriji veronauk iz vrste onih predmetov, iz katerih treba dijakom napraviti zrelostno poskušnjo, ter so ob enem katehetom na srednjih šolah vzeli pravico sedeti v komisiji za zrelostne poskušnje; da bi svojo mržnjo proti nравno-verski vzgoji še tem očitnejše pokazali, odpravili so tudi duhovne vaje za šolsko mladino, oziroma so tako uredili učni red, da se jih dijakom ni bilo mogoče udeleževati. — V dobi 30 let, odkar obstoji novi šolski zakon, ki je v mnogih ozirih sicer veliko storil za napredek šolstva, ki pa v najbolj bistvenem oziru glede versko-nравne vzgoje zelo slabo vpliva na mladino, se je moral vsakdo prepričati, da šola ne sme služiti liberalizmu, marveč dobri vzgoji mladine; to prepričanje je prodrlo tudi v odločilnih krogih in zaradi tega je opazovati zadnja leta, da se novi šolski zakoni, kar se tiče ostrih proti cerkvi, kolikor mogoče rahlo vporabljajo ter se z raznimi odloki oblažujejo.

Mej drugim je učna uprava zadnji čas določila, da se učiteljem veronauka vrne zopet pravica glasovanja v komisiji za zrelostne skušnje ter da se smejo obhajati tudi vsako leto duhovne vaje za dijake. Ta odlok je za pametnega človeka tako jednostaven, da ga ni potreba še obširneje utemeljevati. Ako v katerem predmetu treba mladenci zrelosti, temeljitega pouka, treba ga mu v najvažnejši stvari, v veronauku, o tem smo na jasnem z vsakim, kdor z nami vred stoji na krščanskem stališču; zato bi bilo le želeči, kar se pa do zdaj še ni zgodilo, da se zrelostni izpit za dijaka zahteva tudi v krščanskem nauku. Jednako koristne so za vsacega, torej tudi za dijaka, duhovne vaje, vzlasti lahkomišelnih mladini treba oskrbeti vsaj nekaj resnih dnij v življenju, da pre-

mišljuje o svojem namenu, o spolnovanju svojih dolžnosti itd. Zato z veseljem pozdravljamo odlok ministerstva, s katerim se zopet dovoljujejo duhovne vaje.

Vsak bo s tem zadovoljen z nami vred, kdor stoji na krščanskem stališču; kdor pa zastopa tudi v vzgoji brezversko stališče, tak se s tem odlokom ne bo mogel sprijazniti. V Slovencih v javnosti brezversko stališče z vso odločnostjo zastopa »Slovenski Narod« in zato se nam je popolno umevno zdelo, da je »Naroda« zropotal zaradi tega nad vlado ter da premišluje, ali še kaže našim poslancem tako reakcionarno vlado podpirati. »Narod« glede omenjenih odlokov vlade piše:

»Naredba, s katero se je katehetom dala pravica glasovanja pri maturitetnih skušnjah, je povzročila prvo razočaranje in to razočaranje je toliko večje, ker ni dvoma, da je s tem storjen prvi korak k uvrščenju veronauka mej predmete, iz katerih je delati maturo, saj bi drugače vsa ta naredba sploh ne imela smisla. Ta namera pomeni očitno reakcijo in kakor druge svobodnišelske stranke, tako se tudi mi ne moremo sprijazniti z njo. Ravno tako nam ne ugaja naredba, s katero so se obnovile eksercicije na srednjih šolah, ker tudi te, kakor mature iz veronauka, nimajo drugega namena, kakor mladino zapeljati v klerikalstvo, dati klerikalizmu priliko, da jo priklene na se in osvoji. Stvarnega in pedagoškega razloga ni nobenega za ti odredbi. Izdani sta bili zgolj in jedino, da se poveča vpliv klerikalizma na šolo, in to perhorešciramo z vso odločnostjo, ker je tak vpliv na občno škodo.«

To je enkrat jasna beseda iz ust brezverskega lista. Veronauk, duhovne vaje to vse vodi v »klerikalizem« in zaradi tega treba vse to odstraniti ali vsaj skrajno omejiti.

Ta »Narodova« izjava pa tudi dokazuje, da gonja »Narodova« proti »klerikalizmu« je boj

proti krščanstvu in da je s frazo »klerikalizma« dosedaj le slepil one, o katerih je vedel, da se jim zameri, ako nastopi naravnost proti krščanstvu. Sedaj pa, kakor se vidi, so se pri »Narodu« že toliko zjasnile razmere, da sme očitno nastopiti proti krščanstvu.

Ker se ta kočljiva izjava tiče uprav šole in vzgoje, imajo naši učitelji priliko spoznati, s kakimi idejami da se prijaznijo, ako se vdinjajo pri »Narodu« v službo.

Da bi bili slovenski učitelji v svoji večini tako globoko padli, da bi se v tako diametralno nasprotje postavili s svojo vzgojeslovno nalogo in z narodom, mej katerim žive, tega mi danes še ne moremo verjeti. Da je mej učitelji nekaj »streberčkov«, ki hodijo ne toliko iz političnega prepričanja, kolikor iz osebnih koristij za »Narodom« skozi drn in strn, to je znano nam, še bolj pa drugim res zaslužnim učiteljem, to je gotovo, toda večina slovenskega učiteljstva je po našem mnenju v svojem jedru še zdrava, žal, da najboljši mej učitelji nimajo poguma odločno nastopiti proti kričačem, ter svetu povedati svoje mnenje o nalogi učiteljstva. Tudi zato po našem prepričanju mora kmalu čas priti, kajti proti »Narodovemu« usiljevanju prostaškega brezverstva mej naš narod dvigniti se morajo vsi, katerim je blagor naroda pri srcu, ter odločno mu zaklicati: Do tukaj in ne dalje!

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. julija.

Parlamentarni dogovori. Praška »Politik« poroča z Dunaja, da so se vršile minule dni na Dunaju konference mej grofom Thunom in nekaterimi voditelji desniških strank. Omenjeni list imenuje mej zastopniki desnice samo posl. dr. Pacáka, dr. Ferjančiča in Dzieduszyckega. Razgovor je bil o notranje-političnem položaju in

LISTEK.

Drago čitanje časopisa.

(Humoreska.)

»Pojdi«, reče gospa Prosén-ova soprogu, »v gostilno, spij vrček piva, pri tem pa beri časopis. Saj menda veš, da iščem deklico, ki ima otroke rada; torej poglej v oznanila, če so v večernem listu tiskana. Citaj tudi »razne stvari«, zapamti si vsebino »listka« in nauči se na pamet »domače novice«.

Gospod Prosén, mož pri kakih štiridesetih letih, bil je prepokoren zakonski družici svoji, saj, kadar je hotel iti od doma. — Obuje lepo osnažene čevlje in prav ponižno prosi premilostljivo gospo soprogo ključ od hišnih vrat.

»Ključ od hišnih vrat?« zavpije premilostljiva, »za božjo voljo, kaj pa misliš? Ali naj ves večer sama tu sedim? Otrok nimamo, časopisa nimamo naročenega, kaj misliš, kaj hočem sama delati. Saj bi bilo vendar škoda denarja, ki se je potrošil za tvoje šolanje, ako ne znaš toliko čitati, da si gotov z večernim listom v jedni uri!«

»Le nikar ne kriči«, odgovori Prosen, »ključ je tako potreben v tem polletju, kakor dežnik v dežju; le hitro ga daj, s ključem dobi šele moja točnost pravo vrednost. — No, zdaj pa grem, čem prej se ločiva, tem prej bodeva zopet skupaj!«

Kam, kam pa? Ni tako lahka naloga ne: jedna ura časa, vrček pive, »domače novice«, »razne stvari«, »oznanila« in pa še »listek«. Gospodu Prosenu je bilo to jako hudo. Stopi v dobro obiskovano gostilno in zavpije v polnem basu:

»Vrček piva in večerni list!«

Ko bi trenil, stal je že natakár z dolgim frakom in brisačo na rami pred gospodom Prosenom in mu ponudil vrček piva, zraven pa pristavil z milo donečim salonskim glasom: »Večernega lista še ni«; na to je pa izginil z dvajsetimi vinarji v žepu.

»Moram pa iti v gostilno, ki je bližja ekspediciji«, reče gospod Prosen sam pri sebi, »ura je kratka; da, da, prav pravijo, da je čas denar; pri meni je oboje jednako, ni jednega ni drugega nimam velik« Naglo spiže in odide.

Prišel je v elegantno restavracijo, teka sem ter tje, da bi kje zagledal večerni list, naposled pa sede k mizi za časopise. Sedelo je poleg njega vse polno vinskih bratcev, gospá v svilnatih oblekah in blebetavih gospodičen, a večernega lista le ni med njimi!

»Natakár«, reče Prosen, »gospod natakár!« zavpije žejni gost; »gospod višji natakár!« zakriči naposled strahovani zakonski mož. »Konečno! — Večerni list in vrček pive!«

»Hm, hm«, je mrmral natakár sam pri sebi, »ta pije pivo časopisu za nameček, ko vendar vsi drugi časopis beró za nameček pijači; i kaj hočemo, vsak po svoje«.

Precej potem že podaje spretni natakár gospodu Prosenu med globokimi pokloni vrček piva.

»Pa večerni list?« zopet vpraša Prosén in mu pomoli 20 vinarjev.

Naglo steče med gosti natakár, da mu dolgi frak plapolá po zraku; naglo pride tudi nazaj brez lista, rekoč: »List nekdo drugi bere.«

Konec prih.

o sklicanju državnega zbora. Vlada je baje tem možem pojasnila, da namerava nekaj dni pred sestankom državnega zbora sklicati k skupnemu posvetu parlamentarne voditelje desniških in tudi levičarskih strank. Pri tem posvetovanju bo vlada skušala doseči nekako sporazumljenje mej desnico in levico ter si zagotoviti redno parlamentarno delo. Kako misli vlada doseči tako sporazumljenje, dosedaj še ni znano in reči moramo, da je morala najti neko izredno ugodno sredstvo, ako meni, da bo spravila dva največja nasprotnika. Da bi se že sedaj ugodno rušilo pereče narodnostno vprašanje, na to pač skoro ni misliti, ker priprave še niso tako daleč propele, da bi se že danes moglo govoriti o kakem uspehu v tem oziru.

Vlada §. 14. Te dni izide zopet nekaj vladnih naredeb na podlagi § 14. Z njegovo pomočjo je vlada, kakor javlja dunajski uradni list, dovolila včeraj tržaški občini, da sme najeti posojilo v znesku 12 milijonov kron, toraj za sedaj polovico zaprosenega posojila, katero pa porabijo tržaški iredentovci z zelo neznatnimi izjemami največ samo v prid italijanski stvari. Bolj občutna za avstrijske davkoplačevalce bo pa uvedba novega davka na sladkor in sladkorne izdelke, ki stopi v veljavo najbrže že s 1. avgustom. Priprave za uvedbo te nove davščine so pri finančnih uradih že skoro docela dovršene. Ta davek bo posebno za nižje ljudstvo zelo obteževalen, ker se podraži sladkor s tem za celih 6 gld. od 100 kg. Vendar pa je pričakovati, da bo imel novi davek to dobro posledico, da se že vendar jedenkrat uravnajo plače državnim služabnikom, ki se že skoro poldrugo leto morajo tolažiti s praznim upom. Na podlagi omenjenega paragrafa izda vlada tudi znane nagodbene predloge, glede katerih so se podali trije avstrijski ministri včeraj zopet v Budimpešto, da se konečno dogovore o času in načinu objavljenja. Zasilni paragraf 14 nam toraj prihodnje dni ne prinese nič ugodnega, pač pa več novih in težkih bremen.

Dogodki v Srbiji. Napad na razkralja Milana bo usodepoln za vse protivladne stranke v Srbiji. Nepopisna gonja se je vprizorila proti radikalnem. Blizu dvajset odličnih pristašev radikalne stranke imajo že pod ključem in vedno še naglašajo srbski oficijozni listi, da bo aretovanih še več oseb. Postopanje belogradske oblasti je tako nasilno, da se gabi celo ožjim Milanovim pristašem, ker nikakor ne morejo verjeti, da bi bilo res toliko uglednih mož zapletenih v zaroto proti Milanu. Kogar koli navede prijeti napadnik Knežević ali kdo njegovih tovarišev, takoj mora pod ključ in prične se dolgotrajna hišna preiskava. Kajpada se vrši vse to samo pri radikalcih. Ravno to dejstvo pa z nova potrjuje sumnjo, da je vsa komedija vprizorjena samo iz tega namena, da se zatre v Srbiji ves radikalni življenj in odstranijo sovražnikom domovine nevarni voditelji.

V Španiji pričakujejo v kratkem nove ministrske krize. Provročil jo bo finančni minister Villaverde, ki se je že do dobra sprl z ministerskim predsednikom. Kabinetni načelnik Silvela je namreč povodom zadnjih nemirov moral obljubiti raznim deputacijam, da bo črtal nekaj najbolj obteževalnih postavk v državnem proračunu. S to mislijo pa nikakor ni zadovoljen finančni minister ter je že izjavil, da hoče vztrajati pri prvotnem načrtu. Kriza je toraj neizogibna, ker bo velika večina prebivalstva odločno zahtevala, da se zdatno zmanjšajo proračunjeni stroški. Vendar pa je voljan finančni minister tako dolgo počakati z javno izjavo, da se v zbornici dovrši razprava o odgovoru na kraljičin prestolni govor.

Admiral Cervera oproščen. Kmalu po zaključku nesrečne špansko-ameriške vojske je zahteval španski vojni svet v Madridu, da se admiral Cervera pozove pred sodišče radi svojega samovoljnega postopanja v omenjeni vojski. Ta mož je, kakor znano, poveljeval onemu delu španskega brodovja, katero so Amerikani dne 3. julija l. l. popolno pokončili. Vojni svet je dolžil mej drugim Cervero, da je preveč dolgo vztrajal v nevarnem zalivu in da se ni pravočasno umaknil nasprotniku. Drugih večjih pregreh mu sodišče ni moglo očitati. Pri konečni obravnavi pa je bil Cervera z vsemi svojimi podpoveljniki popolno oproščen. Mesto obsodbe bo toraj Španija zopet občudovala izreden pogum admiralov.

Slovstvo.

Die sozialen Zustände und das Gymnasium. Ein Beitrag zur Socialreform von M. Petschar 8°, str. 83. — Pod tem naslovom je izšla pred kratkim v Herderjevi zalogi knjižica, ki strokovnjaško razpravlja velike pomanjkljivosti sedanjega gimnazijskega pouka. Gospod pisatelj, — naš rojak, iz Krajske Gore, sedaj vpokojen profesor v Gradcu — opozarja v njej na mnoge pereče rane, za katerimi boleha naše srednje šolstvo in katerih tudi prijatelji moderne šole ne morejo prikriti. Nasproti vladajočemu formalizmu, ki navdaja sicer glave z obilnim znanjem, srce pa prazno pusti, zastopa pisatelj stališče krščanske pedagogike, da ima gimnazija tudi namen vzgojevali. Da je vspešna vzgoja mogoča, vladati mora med učiteljem in učencem isto razmerje, kakor med starši in sinovi; vzgoja sama pa bodi narodna in verska. V harmoniji z družino, ki je prva vzgojiteljica, z narodnimi svojstvi in cerkvijo mora učitelj delovati, ako hoče doseči kaj vspeha. Pogosto se sliši iz ust znamenitih šolnikov pritožba, da je mladina podivjana. Vzroki tiče v mnogem tudi v moderni vredbi gimnazij. Liberalizem je razrušil vez, ki je bila nekdanj med gimnazijo in cerkvijo, in jo izročil državi. Država pa ne zna vzgojevali. — Zakaj staroklasični poduk nima več tistega blažilnega vpliva na značaj kakor nekdanj? Zato ker se zbok samih formalnosti: analize, etimologije, slovniških pravil prezira vsebina klasikov. — Klasična izobrazba se ne naslanja več na krščanstvo, zato ji primanjkuje potrebno izpopolnilo. — Velik nedostatek sedanje vzgoje so dalje vedne spremembe učiteljev in učnih knjig, ki zabranjujejo trajen vpliv na mladino. Pa tudi učiteljestvo mora prešinjati pravi krščanski duh in zavest vzvišene naloge, ki jo ima izvršiti, ako hoče vspešno vzgojevali.

Iz načrtane vsebine je razvideti, da zagovarja pisatelj zdrava načela krščanske pedagogike in podaja obilo dobrih misli in nasvetov. Ker manjka stroge logične razdelitve, in se iste misli, izražene z drugimi besedami, ponavljajo, zato je razprava tu in tam vtudljiva. — Vendar bodi knjižica učiteljem in prijateljem šole priporočena! G.

Iščimo resnice!

(Dalje.)

Drugič je pa videti v našem pravopisu nekaka lahkomišljenost in lahkovernost, kar se tiče besed, ki jih že leta in leta pišemo vedno jednako. Kdo nam jamči, da pišemo pravilno: in, ker, zob, gospod, grad, noge, roke, muhe, domoljub itd. Nastete besede pišemo tako, ker smo jih vedno v tej obliki čitali in pisali. Nobenega drugega vzroka ne vemo. A to ni kar tako! Predno se slovenski pravopis končno vredi, je treba vse besede Pleteršnikovega slovarja temeljito preiskati. Treba je dognati: 1. ali so vse res pravilno pisane, in 2. zakaj so pravilno ali nepravilno pisane. Kajti ko bo pravopis vreden in določen, treba se ga bo držati, ne bo mogoče več premišljati, ali naj pišem tako ali tako. »D'rum prüfe, wer sich ewig bindet!«

Stvar je resna. Pomislite, koliko je stala izdaja Pleteršnikovega slovarja, in vendar je to delo docela ponesrečeno. Ne govorim o tem, da se niti Levčev »Slovenski pravopis« ne ujema popolnoma z njim, ker v tem vidimo samo pojav slovenske nesloge. Kdo je to zakrivil, ne vem. Ponesrečeno imenujem imenovano delo zato, ker je v Pleteršnikovem slovarju velika večina besed pisanih docela nepravilno! To bom dokazal nižje. Tukaj ponovljam samo trditev, da vlada v našem pravopisu grozna lahkovernost, da pišemo marsikaj brezmiselno za svojimi predniki, in da je treba še vse besede slovenskega jezika temeljito preiskati!

Velike važnosti v vsakem jeziku je naglas. Pravilen in lep naglas daje govoru moč in krasoto. Zato je tretji moj nasvet, naj jezikoslovci ob končni ureditvi našega pravopisa določijo tudi naglasna znamenja ter naj zaznamujejo naglas na vsaki besedi in po vseh knjigah, ne le v besednjaku. Moderni Grki zaznamujejo naglas na vsaki besedi. Če oni morejo, zakaj bi mi ne mogli? Ni samo v sedanjih starogrških šolskih knjigah običaj zaznamovati naglas, ampak to dela Novogrki sploh v knjigi in v pismu. »Dalje sledi« piše novogrški časnik: »Ἐπειτὰ συνέχεται. V cer-

kvenem koledarju kakega časnika bereš n. pr.: »Τῇ 21 Ἰανουαρίου ἡ Ἐκκλησία ἐορτάζει τὸ μαρτύριον τῆς Ἀγ. Ἀγνῆς« itd.

Ako bomo tudi Slovenci povsodi zaznamovali naglas, se bo na ta način tujcu znatno olajšalo učenje slovenščine. Seveda ko bi peli naši pesniki po dosedanjih metričnih pravilih, bi se tujec lahko iz naših pesniških proizvodov učil slovenskega naglasa, kakor se ruskega akcenta učimo iz ruskih pesnikov. Toda sedanji dekadentje in secesijonisti pojó brez pesniške mere — potem se pa uči od njih naglasa, če se moreš! Recimo, kar hočemo, ne preostaja nam nič drugega, kakor da po zgledu Grkov zaznamujemo naglas na vsaki besedi, tudi na enozložnih, n. pr.: in. kër, páč, jáz, ali: in, kër itd. Samo enklitike naj ostanejo brez naglasa, da se ločijo od drugih enozložnic. Popolnoma tako zaznamujejo Grki svoj naglas in že morajo vedeti, zakaj, sicer bi ga ne.

Saj smo že imeli naglas skoraj na vsaki besedi, pa nam je slovenska nesloga, vladajoča med pravopisci, odjedla to pridobitev. Zakaj uprav pri naglasih je bilo toliko razlike med pisatelji, kakor ne izlepa kje. Vendar so že bili nekateri, ki so pisali naglas skoro na vsaki besedi. Kakor bujno cvetje na solnčni livadi so poganjali iz besed nežni popki naglasov! A porazila jih je mrzla kosa kritike in nesloge! Mrzla kosa nesloge, pravim, in sicer slovenske nesloge. Kajti hinavsko je, ako govorimo o slovanski neslogi, kadar hočemo olepšavati svojo needinost. Nesloga ni lastnost vseh Slovanov, ampak samo Poljakov in Slovencev. Rus je n. pr. velik prijatelj sloge, da, še več, Rus je naravnost komunist.

Seveda ima Rus tudi mnogo napak, in gorjé slovenskemu narodu, ako bi kdaj prišel v kremplje ruskemu orlu! Toda nesloga se Rusu nikakor ne sme očitati. Te napake Rus nima!

Trdil sem, da nam je v prvi vrsti nesloga ugonobila lepi naglas. Zdaj imajo pa naše knjige prav tako podobo, kakor bi bile pisane v kakem barbarskem jeziku, ker imajo nekatere besede naglas, druge pa ne. Kje ste še videli kaj takega v Evropi druge, kakor pri na pol omikanih Italijanih? Druga evropska ljudstva ne pišejo naglasa na nobeni besedi, ali pa na vsaki. Čeh in Francoz imata nekatere besede okrašene z vejicami, druge pa ne. Toda češke in francoske vejice nad besedami niso naglasi, ampak znaki dolgosti in »širokosti« vokalov.

Pravim, da je to barbarsko, naglas napisati na jedno besedo, a na drugo ne. Tako se namreč pišejo oni barbarski jeziki, pri katerih se nahajajo večzložne besede brez naglasa. Tak je n. pr. jezik Baraev v osrednji Afriki. Barščina ima veliko mnogozložnic brez naglasa; v teh besedah imajo vsi zlogi jednak poudarek, in zato se seveda na njih naglas nič ne zaznamuje; n. pr. ngotenamede, hišna gospodinja; ngurodupejet, dekla; luguludženi, orel itd. Poleg teh oblik ima barščina tudi mnogo dvo- ali večzložnic, v katerih je en zlog naglašen; ti zlogi pa dobe v pisavi naglas; n. pr. lungadžér, brat; lorlóngun, dan božji, nedelja; toré, piščalka; rukéet, odgovor.

(Dalje prih.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. julija.

(Imenovan! so) za poštne praktikante in sicer Mavrilij pl. Mahrenfeld za Trst, Jos. Magolič za Ljubljano in B. Mendel za Pulj.

(Korel Slanc) je imeniten filozof. (Pričakujemo za to pohvalo odprtega pisma v »Narodu«!) Filozof, folklorist, narodni ekonom... Vedno kaj novega »potuhta«. V včerajšnjem »Narodu« je zopet objavil nekatere dodatke k folkloristiki Slovencev in njih fiziologiji. Najprej je po dolgih studijah prišel do tega, da naš narod ni celo brez vse pameti. »Celo brez vse pameti vendar ni naš človek«, tako piše originalno. Kako je pa to potuhtal? Ej imenitno! Aristotel naj počepne pred njim! »Celo brez vse pameti vendar ni naš človek, o n v s a j g o d r n j a«. Vidite, ljudje božji, tako se filozofira! Naš človek godrnja — celo brez vse pameti torej vendar ni. To je važna pridobitev, in solze bodo stopile bodočemu rodoljubnemu folkloristu slovenskega naroda v oči, ko bo prišel do poglavja »o pameti slovenskega naroda« in bo našel, da je že v 19. stoletju to stvar do dna proniknil dr. Korel Slanc in na veke zabeležil,

da slovenski človek godrnja in torej ne more biti celo brez vse pameti. Druga pridobitev Slančeva spada bolj v fiziologijo in narodno ekonomijo. Dognal je namreč, zopet po dolgih študijah, »da že res telesna lepota našega naroda pojema in samostanska kuhinja bo kuhala lahko za več ljudi, dobro bo zopet narod rejen, toliko časa vsaj, da se bo te nebeške hrane naveličal«. V tem stavku je velik kos filozofije. Dolgo že nismo brali kaj tako temeljitega in duhovitega! Ne da bi se Korlu Slancu laskali in pričakovali kakega odprtega zahvalnega pisma, a reči se mora, da kdor zna pa zna! Upamo, da skoraj zopet osreči slovenski narod z novimi pridobitvami svojega bistrega uma in žlahtnega srca. Naš narod zeva po Slančevi filozofiji!

(Presvitli knez in škof) se je danes odpeljal v Žužemberk, kjer bo jutri birma.

(Iz Gorice.) 9. julija 1899. [Slovesen vhd novega kardinala Missia v goriško stolnico.] K tej lepi slovesnosti so prišli premilostljiva škofa poreski msgr. dr. Flapp, tržaški msgr. Sterk in stolni prošt ljubljanski dr. Klofutar. Sprevod se je pomikal iz nadškofijske palače v stolno cerkev. Množica je prisrčno pozdravljala novega kardinala po vsi poti od palače do cerkve. Pred cerkvijo je čakal ces. namestnik grof Goëss s c. kr. uradniki, zastopniki dežele in mesta in z vojaškimi predstojniki. V natlačeni cerkvi ljudstva so kardinal in oba škofa v pontifikalni obleki azistirali pontifikalni maši goriškega prošta msgra. Jordana. Po dovršeni sveti maši je novi kardinal zapel Te Deum in potem podelil pontifikalni blagoslov. Obedu, pri katerem je vojaška godba poleg drugih komadov izvrstno svirala cesarsko in papeževo himno, so se udeleževali poprej imenovani dostojanstveniki in potem še več drugih duhovnikov stolnega kapitlja. Lepo vreme je še bolj povišalo to slovesnost. Zvečer je bil v malem semenišču (Andreanum) koncert.

(Zrelostni izpiti na ženskem učiteljišču) so bili včeraj končani. Delalo jih je 34 kandidatij iz 4. letnika in 3 privatistinj. Razun štirih kandidatij, ki ponove izpite po počitnicah, so vse prestale preskušnjo.

(Dodatna davščina na sladkor in sladerne izdelke.) Glasom naznanila finančnega ministerstva je pričakovati, da se ves repni sladkor, ki je že v prosti promet prešel in se bode kot tak nahajal ali v sladkornatem blagu (tudi negotovih izdelkih), kakor: v sladkorčkih, oslajenem sadju, čokoladi in drugem kakao v sebi imajočem blagu, ter v likerjih, dne 1. avgusta 1899 podvrže dodatni davščini po 12 vinarjev za vsak kilogram. Vsakdo, ki bode imel dne 1. avgusta 1899 zalogo sladkorja kot tacega ali v zgoraj navedenem, dodatni davščini podvrženem sladkornatem blagu, mora prijaviti to zalogo, in sicer posamezno, ne oziraje se na to, ali jo hrani v svojih lastnih ali ptujih prostorih, ter v prijavi navesti tudi hranilni kraj in prostor. Te prijave morajo se vložiti v dvojnem izdatku tekom 1. do vštete 3. avgusta 1899 po predpisanem vzorcu in brez izjeme pri onem oddelku finančne straže, v čegar okolišu se nahaja prostor, kjer se hrani sladkor, odnosno sladkornato blago. Golice za te prijave dobivale se bodo pravočasno in brezplačno pri pristojnem oddelku finančne straže kakor tudi pri vseh c. kr. glavnih in drugih davkarijah na Kranjskem.

(Orglarska šola v Ljubljani) konča v četrtek 13. t. m. ob 9. uri zjutraj v svojih prostorih na Vodnikovem trgu št. 5 svoje 22. leto z javnim izpitom učencev.

(Pri streljanju proti točl ponesrečil.) Minulo sredo popoldne sta streljala 61 letni vinščak Martin Sršen in 24 letni Al. Gramc v vinogradu posestnika Fr. Gregoriča v Krškem. Pri drugem strelu se je pa razpočil topič ter 4 kg. težek kos s toliko silo priletel na prsa 20 korakov proč stoječemu Sršenu, da je ta že po preteku pol ure umrl. Njegov tovariš ni poškodovan.

(Pevskega društva »Ljubljane« vrtna veselica.) Za nedeljo 16. t. m. delajo se za to veselico velike priprave. Odbor hoče s svojo neumorno delavnostjo pripomoči tej veselici do popolnega uspeha, občinstvu pa z obsežnim programom do izrednega užitka. Pri veselici igra vojaška godba. Začetek bo ob 4. popoldne.

(Reservistom — kolesarjem.) Poveljstvo 3. voja odredilo je z razpisom z dne 23. junija letos, da

smejo rezervisti pelote in lovatva, ki so podvrženi še vojaškim vajam, odslužiti iste tudi kot kolesarji, če so kot taki v vožnji popolnoma spretni ter če pripeljejo svoja kolesa seboj in ne zahtevajo za obrabo nikake odškodnine. Oglasiti se je takim reflektantom pri pristojnem okrajnem glavarstvu ozir. c. in kr. okrajnem dopolnilnem poveljstvu.

(Pogreša se) 28 letna Terezija Terlep, hči posestnika Terlepa iz Spod. Žumberka. Dne 1. t. m. so jo še videli v Višnji gori.

(Umor v železniškem vozu.) Včeraj smo objavili brzojavno poročilo iz Beljaka o roparskem umoru g. Zenona Hallade, sodnega pristava pri okrajni sodnici v Beljaku, ki se je peljal na obisk k svoji nevesti. Umorjeni je brat profesorja na tukajšnji pripravnici g. Vilj. Hallade. Težko ranjenega je našel zvečer ob 11. uri posestnik Sandrizer ter ga s pomočjo železniškega čuvaja prepeljal na postajo Sattendorf, a je že med potjo umrl. Morilec, po nekaterih virih sta bila dva, mu je zadal veliko rano na vratu in več ran na spodnjem delu telesa. Morilec do sedaj še niso zasledili.

(Gorica.) Dne 7. julija je izšel v Gorici nov list »Gorica«. »Gorica« bo glasilo slovenske politične stranke na Goriškem in nje vodstva. Iz oklica, ki so ga podpisali vsi goriški deželni poslanci razven dr. Abrama (ki nima navade podpisati takih izjav, kakor je dodal v opombi urednik) pa Tume, povzamemo sledeče: »Pred seboj imate nov list. Ako smo sklenili izdati poleg dosedanjih v Gorici izhajajočih časnikov »Soča« in »Primorskega lista« nov tednik, prisilili so nas v to tehtoviti razlogi. Kakor je v obče znano, veljala je »Soča« do zadnjih časov za oficijalno glasilo stranke, ki vodi naše politično življenje in delovanje. Dasi je lastnik »Soče« tu pa tam v listu razvijal svoje osebne nazore, ki se čisto niso popolnoma vjemali z onimi narodnega vodstva, vendar ni to segalo tako daleč, da bi se bila pokazala potreba, mu kaj očitovati, zlasti ker se je ob strani voditeljev živahno udeleževal političnega življenja. Ali v poslednjem času je »Soča« svoje stališče bistveno izpremenila. Vsak razsodni čitatelj je moral opaziti, da je začela hoditi svojo posebno pot, ki ne pelje v tabor zedinjene narodne stranke in njenih voditeljev, ampak iz njega. — »Soča« kaže očitno, da jej sedanje narodno vodstvo ni več po godu, prikrito pa daje našemu ljudstvu razumevati, da hoče to vodstvo svojo stranko izdati — klerikalizmu. »Soča« ni sedaj nič drugega, nego osebno glasilo njenega lastnika, kateri v svoji strasti odlične in delavne rodoljube javno psuje za narodne trote. »Soča« je torej prenehala biti glasilo edine politične stranke v deželi in njegovega vodstva; ne samo to, začela je naravnost pisati proti tej stranki in njenim voditeljem, ker se je udala vplivom oseb, ki hočejo sedanje razmere prekucniti. Kaj nam je preostalo drugega, nego ustanoviti nov list? — »Primorski list«, ki je lastnina posebnega konsorcijskega, je sicer zlasti od občnega zbora »Sloge« leta 1898 pisal popolnoma v smislu zedinjene stranke in narodnega vodstva, ipak imenovani list ni nikdar veljal za glasilo odločujočih voditeljev in stranke same in tudi dandanes ne velja, kakor tudi ne teži po tem. — »Gorica« ne stopi v javnost s kakim novim programom; nima namena razširjevati nove politične nauke. Hoče podajati ljudstvu pravo sliko političnega življenja in utrditi med njim zaupanje v delovanje poslancev ter tako ojačiti edinost v narodu. Odločno bo odbijala vsak poskus, rušiti edinost na Goriškem.

(Istrske krivice.) Svoj čas smo poročali o izidu občinskih volitev v Oprtlju v Istri, ki so izpale v škodo hrvatskemu ljudstvu tega kraja. Na volitvah so se godila taka zlodejstva, da hrvatski volilci, dasi v izključni večini, niti niso prišli v poštev pri volilni komisiji in je italijanska stranka »zmagala« le ob vršenju take zlorabe volilne svobode in zapostavljanja domačega ljudstva. Hrvatski volilci so vložili proti takim zlodejstvom protest na tržaško namestništvo, ki je protestu tudi ugodilo ter razveljavilo volitev v vseh treh razredih in zaukazalo razpis novih volitev. Italijanaši se za sklep namestništva seveda niso zmenili, ker so hoteli triumfovati in tako so odposlali priziv na vrhovno administrativno sodišče, katero je razveljavilo odlok namestništva in potrdilo izvolitev v vseh treh razredih. Italijanaši so s svojimi kandi-

dati prodrli in zdaj se vesele krivice nad ubogim hrvatskim ljudstvom, ki si ne more pomagati proti takim okrutnežem. Ako se pomisli, da v cellem Oprtlju ni enega pravega Italijana, marveč same izdajice, tedaj si je mogoče misliti, kake razmere morajo ondi vladati. Kaj bode zdaj z Oprtljem, ko bodo gospodarili v občini sumljivi elementi, si je lahko misliti; zapravljali bodo občinsko premoženje tako dolgo, da spravijo občino na rob propada, kakor so to storili že na mnogo drugih krajih Istre. Ako pa bi se utegnulo zgoditi, da bi se hrvatski narod probudil in hotel stopiti na prste tem kraguljem, kaj se zgodi tedaj? Tedaj bodo hoteli raztrgati občino na dvoje in odnesti vsaj varniši del plena v svoje zavetje, češ bolje malo za vprvo, ko nič — prav po načinu italijanskih banditov! Že danes govore o taki svoji nakani, kar se tiče odcepljenja podobčin Topolovac in Gradina od občine Oprtlj, kateri podobčini hočejo priklopiti novo skovani občini Marezige, ki je danes še slovenska. Ta nakana temelji edino na misli, da izpodkopljejo vspeh izvolitve narodnih kandidatov v Istri tako v V. kuriji, kakor i v kmetskem delu, ako se jim posreči spraviti v svoj krog dovolj občin z italijanskim areopagom. Nič drugače, kakor v Oprtlju in drugod nameravajo nastopati v Višnjaju. Tu so bile pretečenega tedna nove volitve, ker so bile prve ovržene, in sicer za I. razred. Na novih volitvah so zmagali zopet naši ljudje z 21 glasovi proti 14 onih. Dasi je Višljan izključno hrvatski, vendar so Lahoni zagnali krik, da je hrvatska volilna komisija postopala krivično in protipostavno in da hočejo napraviti protest (seveda protest povsodi, kjer ne morejo jahati oni!) podobno kakor v Oprtlju. Protest ne bode nič koristil, ker so Hrvatje zmagali tudi na novih volitvah, toda s peklenskimi zvijačami kanijo na to, kako bi spravili par svojih ljudij v zastop, da delajo ondi zmešnjavo in nered, ki bi padel potem na hrvatsko stranko in dal povoda vladi, da razpusti zastop in ustreže Lahonom, da občino razdeli. To so zdaj stalne mahinacije Lahonov, katere se jim vedno izborna posreče, in ker vlada stori vse, kar jej zaukažejo, ker so lokalne vlade povsod v rokah izdajic in naših sovražnikov, zato nadaljujejo svoje delo. Toda v očigled takim barbarskim razmeram moramo stopiti pred centralno vladu na Dunaju in ondi vprašati: ali prav nič ne vidite, kaj se godi tu doli? Kako more osrednja vlada na Dunaju dopuščati, da si lahonsko banditstvo po svoji volji deli hrvatske občine in si prisvaja pravico do teh občin, v katerih živi samo slovensko ljudstvo? Ali se osrednja vlada naravnost ne sramuje dejstva, da se pod njenim žezlom gode stvari, nevredne kulturne vlade? Ali pa ta vlada morda res soglašja s temi krivicami in še podpira one, ki ugonablajo slovanski rod in njega pravice? Kdo ve?

Društva.

(Občini zbor kmetijske podružnice.) Iz Novega mesta dne 6. julija. (Konec.) Sad tega predavanja pa ni ostal samo teoretičen, ampak, ker je g. profesor znal svoje predavanje tako jasno, priporočljivo in za povzdigo rašča in ribštva tako temeljito zasnovati in ker je to i v posebni brošurici izdal, lotili so se že mnogi namerniki in posestniki vodnih krajev umnega pomnoževanja rakov in šarenih postrv v Krki in njenih dotokih. Ako bodo torej krški raki zopet zasloveli, bode to Dolenjski le na gmoten dobiček. 4. V spomladnem času priredila je podružnica več jako obiskanih cepilnih tečajev. V tem oziru, da ona že celo vrsto let ta poduk prireja, zadobila si je ona med tukajšnjim prebivalstvom velike zasluge in s tem, da jim ona že več let modro galico po najnižji ceni preskrbava in da jo svojim udom brez vsakega dobička oddaja, povisa se jej ta zasluga. Tako je v pretečeni spomladni razpečala 13.500 kg. modre galice. 5. Podružnica vzela je pripraven prostor v zakup, kjer bode svojim udom početkom prihodnje jeseni prodajala razna umetna gnojila. Tudi to bode za razvoj kmetijstva važno, kakor je ona letos posredovala pri nakupu nad 400 kg. deteljnega semena. 6. Podružnica ima tikoma mesta jako skrbno in strokovno urejeno trtnico, kjer njeni nasadi v poduk vsacemu vzgledno uspevajo; tudi je ona letos nad 39.000 ključev svojim udom oddala. Ker bode ona svojo trtnico in matičnjak razširila, ker namerava valed deželne in državne podpore svoje delovanje i v tem oziru povečati, pričakovati je, da bodo imeli podružnični udje še večji dobiček od svoje podružnice, pričakovati pa je tudi, da se bode število njenih

udov še zdatno povečalo in to bode v tukajšnjem vinorodnem kraju za povzdigo vinarstva velikega pomena. Konečno omenjam, da sta bila pri obnem zboru per acclamationem izvoljena novima odbornikoma gospod Fr. Langer vitez Podgora, deželni poslanec in grajšček v Brslinu, in gospod R. Dolenc, vodja kmetijske šole na Grmu. Tudi v tem oziru je podružnica mnogo pridobila, kajti oba gospoda kot strokovnjaka in vzgledna gospodarja pomagala jej bosta, da bode podružnica svoje danaj nalogi vedno zadovoljšala in da bode zamogla v še večji meri v napredek tukajšnjega kmečkega prebivalstva delovati. — Preglednikoma računov volil je občni zbor gospoda I. Barle-ta, nadučitelja v Šmihelu pri Novem mestu, in gospoda A. Lapajne-ta, učitelja deželne kmetijske šole na Grmu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 11. julija. Sekcijski svetnik dr. Ploj bo imenovan za dvornega svetnika pri upravnem sodišču, kjer bo imel poročevalstvo za slovenske uloge.

Dunaj, 11. julija. Vodje soc. demokratov Adler, Popp in Pernerstorfer so bili pri grofu Thun-u zaradi policijske prepovedi 19 napovedanih shodov. Thun je dejal, da naj le po instancah vložijo svoje pritožbe na notranje ministerstvo, sploh pa da policijska prepoved ne velja shodom, marveč le demonstracijam, katere so se nameravale s shodi.

Dunaj, 11. julija. Ministra Thun in Dipauli sta danes odpotovala v Budimpešto, kjer je Thun dopoldne govoril z Szellom, popoldne pa prideta oba avstrijska ministra k Szellu, kamor pridejo tudi drugi ogrski ministri na razgovor, kedaj da stopijo v veljavo nova nagodbena določila. Danes zvečer se vrneti ministra Thun in Dipauli na Dunaj.

Dunaj, 11. julija. Odpis pri zemljiščnem davku znaša 12.5 procentov, pri hišnem pa za 11.3 procenete.

Dunaj, 11. julija. Sodnijski pristav Hal-lada je bil umorjen vsled maščevanja; jezo svojega morilca si je nakopal v službi kot preiskovalni sodnik.

Dunaj, 11. julija. Splošno se obsoja nasilno postopanje vlade proti radikalcem sploh. Sodi se, da je to zadnje Milanovo nasilstvo.

Kalksburg, 11. julija. Pred vilo dunajskega podžupana Strobacha so priredili socijalisti minulo noč večjo demonstracijo, katere se je udeležilo do 1000 oseb. Orožniki so demonstrante razgnali in aretovali osem oseb.

Budimpešta, 11. julija. Gosposka zbornica je danes vsprejela brez razprave vse nagodbene predloge.

Belgrad, 11. julija. V mestu in njega okolici je proglašeno obsedno stanje, ker se boje večjih nemirov zaradi preiskav povodom napada na razkralja Milana. Prijeli so zopet več odličnih radikalcev, mej temi več svečenikov. Preiskave in zaslišavanja se vrše strogo tajno.

Belgrad, 11. julija. Bivšega ministra Pašića so danes odvedli v ječo. Mnogo uradnikov, ki so na sumu, da so radikalc, je vlada odslovila iz službe.

Cetinje, 11. julija. Poroka princa Danilo se vrši 27. julija, ker je princ že popolno ozdravil.

Zofija, 11. julija. S prestolnim govorom je knez Ferdinand včeraj zaključil izredno zasedanje sobranja. Opozicija se te seje ni udeležila.

Rim, 11. julija. Papež je vsprejel včeraj ameriške škofe v skupni avdijenci ter jim čestital na dovršenem zborovanju.

Petrograd, 11. julija. Knez-prestolonaslednik Jurij, brat carja Nikolaja, je umrl.

Pariz, 11. julija. Nedavno radi vohunstva v petletni zapor obsojenega italijanskega generala Giletto je predsednik pomilostil.

Gospodarska organizacija.

Cena žitu na dunajski borzi
dné 10. julija 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen . . .	gl. 9— do gl. 9 02
Rž za jesen	» 7.35 » » 7.37
Turšica za julij-avg. . .	» 5.03 » » 5.04
» » sept.-okt.	» 5.20 » » 5.22
Oves za jesen	» 5.92 » » 5.94

Umrli so:

8. julija. Jožef Steinklauber, polirja sin, 4 mesece, Vodmat 30, catarrh. intestinalis. — Andrej Bielovesky, profesor, 50 let, Radeckega cesta 11, kap.

9. julija. Alojzija Kovačič, uradnega sluge hči, 13 mesecev, Cesarja Jožefa trg 1, ospice. — Jožef Benedik, cerkvenika sin, 11 let, Kolesijske ulice 1, peritonitis.

V bolnišnici:

7. julija. Ana Jamnik, krojača žena, 30 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
10	9. zvečer	737.9	16.2	sr. vzh. del. oblac.		
11	7. zjutraj	738.5	13.7	sl. svzh. megla		0.4
	2. popol.	736.9	26.3	sr. jzah. del. oblac.		

Srednja včerajšnja temperatura 19.3°, normale: 19.6°.

Dobra
prodajalka
in 599 3—1
učenec

za trgovino z mešanim blagom se sprejmeta pri J. Modic-u v Novi Vasi pri Rakeku.
Pogoji se zvedo pri njem samem.

SLOVENCI,
pristopajte k
„Naši straži“!

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1
v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz
št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1897 kron 159.947.578—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1897 28.823.375—
Mej letom 1897 je društvo izdalo 7468 police z glavnico 67.331.352—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obraze za predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

794 (12—9)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

v villi nasproti Narodnemu domu.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4%,
Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 11. julija.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 60 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 40 »
Avstrijska zlata renta 4%	119 » 30 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 » 65 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 25 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	96 » 75 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	909 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	380 » 50 »
London vista	120 » 52 1/2 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 92 1/2 »
20 mark	11 » 77 »
30 frankov (napoleonor)	9 » 55 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 70 »
C. kr. cekini	5 » 67 »

Dné 10. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	170 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 25 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 » 40 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138 » 50 »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » 25 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » 70 »
Posojilo goriskega mesta	112 » — »
4% kranjske železno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 » 15 »
Priporitne obveznice državne železnice	212 » 75 »
» » južne železnice 3%	168 » 40 »
» » južne železnice 5%	121 » 75 »
» » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	— » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	21 » — »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	86 » — »
St. Genois srečke, 40 gld.	83 » 25 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 50 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 » 25 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3250	— » — »
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	440 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77 » 75 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	108 » — »
Montanska družba avstr. plan.	240 » 35 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	182 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » — »

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakevec.

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.